

Rewarding Learning

Uimhir Láirionaid

--	--	--	--	--

General Certificate of Secondary Education
2013

Uimhir Tarrthóra

--	--	--	--

Matamaitic

Aonad T3

(Le hÁireamhán)

Ardsraith

[GMT31]

GMT31

DÉ MÁIRT 11 MEITHEAMH, 9.15am–11.15am

AM

2 uair an chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Láirionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Ní mór d'iarrthóirí freagraí a scríobh sna spásanna chuige sin. Ná scríobh taobh amuigh den bhosca, thart ar imeall gach leathanaigh, ar leathanaigh bhána nó ar rianpháipéar.

Comhlánaigh le peann gorm nó le peann dubh. Ná scríobh le peann glóthai.

Freagair **gach ceann** de na sé cheist is **fiche**.

Ba chóir do chuid oibre a thaispeáint go soiléir sna spásanna chuige sin mar is féidir go mbronnfar marcanna ar réitigh a bhfuil codanna díobh ceart.

Tá **cead** agat áireamhán a úsáid don pháipéar seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Déanfar Eilmintí Feidhmeacha a mheas sa pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i **gceisteanna 17 agus 26**.

Ba chóir duit áireamhán, rialóir, compáis agus uillinnntomhas a bheith agat.

Tá an Bhileog Foirmlí ar an leathanach 2.

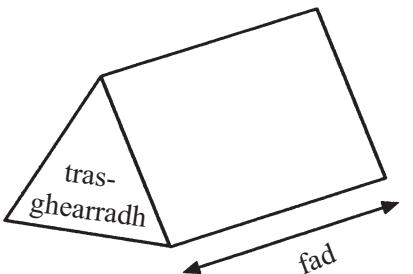
8167.04 GMT31

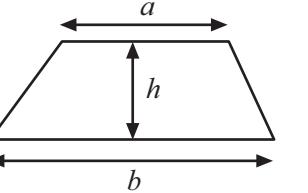
20GMT3101

Bileog Foirmí

Toirt priosma = achar trasghearrtha × fad

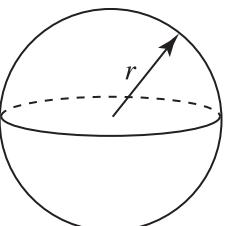

Achar traipéisiam = $\frac{1}{2}(a + b)h$

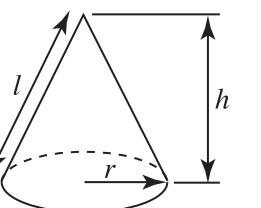
Toirt sféir = $\frac{4}{3}\pi r^3$

Achar dromchla sféir = $4\pi r^2$

Toirt cóin = $\frac{1}{3}\pi r^2 h$

Achar dromchla chuartha cóin = $\pi r l$

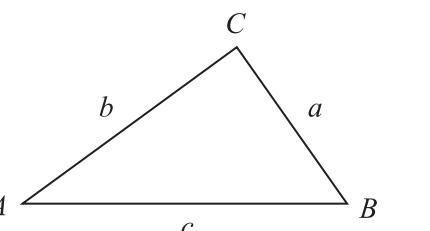

An chothromóid chearnach:

Faigtear réitigh $ax^2 + bx + c = 0$,
an áit a bhfuil $a \neq 0$ tríd

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

I dtriantán ABC ar bith

Rial an tSínis: $\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C}$

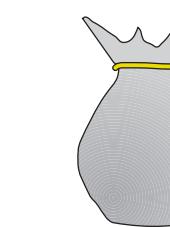
Rial an Chomhshínis:

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A$$

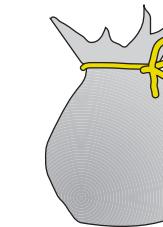
Achar an triantáin = $\frac{1}{2} ab \sin C$

1

1

2

3

Tá m mirlín i Mála 1

Tá 5 mhirlín níos lú i Mála 2 ná atá i Mála 1

- (a) Scríobh slonn i dtéarmaí m do líon na mirlíní i Mála 2

Freagra _____ [1]

Tá a dhá oiread níos mó mirlíní i Mála 3 ná atá i Mála 1 **móide** líon na mirlíní atá i Mála 2

- (b) Scríobh slonn i dtéarmaí m do líon na mirlíní i Mála 3
Tabhair do fhreagra san fhoirm is simplí.

Freagra _____ [2]

Is é 22 líon iomlán na mirlíní i Mála 3

- (c) Socraigh agus réitigh cothromóid a chuvideoidh leat líon na mirlíní **i Mála 2** a fháil.

Freagra Tá _____ mirlín i Mála 2 [3]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 1

2 (a) Réitigh $6x + 9 = 11 - 2x$

Scrúdaitheoir Amháin

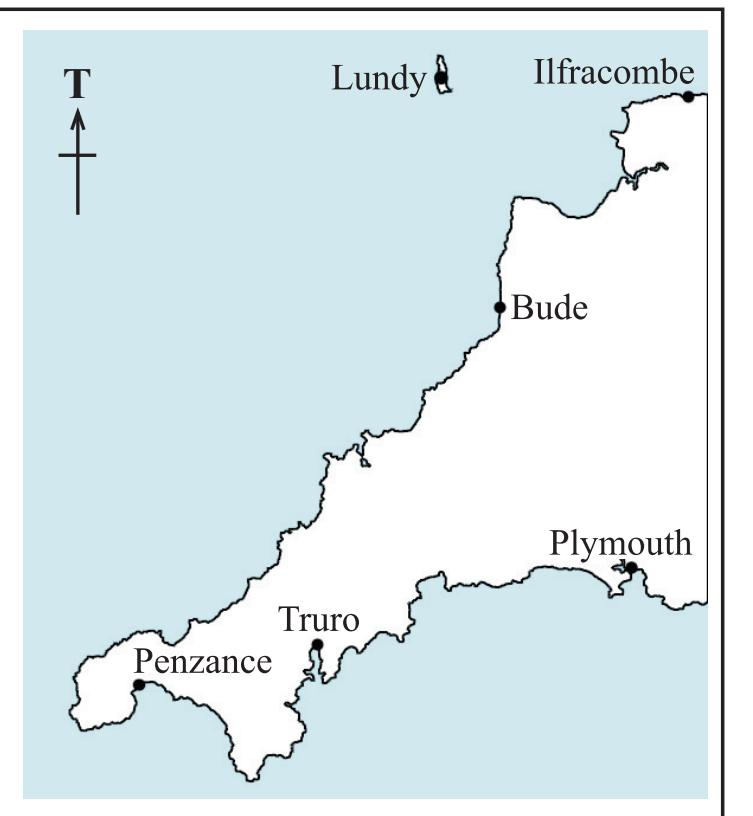
Marcanna Athmharc

Freagra _____ [3]

(b) Simplígh $\frac{x}{3} - \frac{x}{5}$

Freagra _____ [2]

3

© Graded examples in Mathematics: Geometry & Trigonometry, by M R Heylings, page 24,
published by Schofield & Sims, 1984.

ISBN 0721722314

Tá Boscastle ar threo-uillinn 218° ó Bude.

Tá Boscastle ar threo-uillinn 310° ó Plymouth.

Aimsigh suíomh Boscastle ar an léarscáil thus. Cuir pointe marcálte B
le Boscastle a léiriú.

[3]

Iomlán Cheist 3

- 4 (a) Taispeáin an dóigh ar féidir an freagra ar an cheist seo a leanas a oibriú amach gan áireamhán a úsáid.

$$\frac{3}{8} \div \frac{3}{4}$$

[2]

- (b) Cad é an céatadán de £320 é £24?

Freagra _____ % [2]

Iomlán Cheist 4

- 5 Is féidir cur síos a dhéanamh ar an chomhghaoil i scaipghraf mar cheann acu seo a leanas:

níl comhghaoil ann comhghaoil deimhneach comhghaoil diúltach

Scríobh an cineál comhghaoil a mbeifeá ag dúil leis i scaipghraif a léiríonn an fhaisnéis seo a leanas:

- (a) meánteocht laethúil agus díolacháin deochanna fuara,

Freagra _____ [1]

- (b) marcanna i scrúdú agus an fad taistil chun na scoile,

Freagra _____ [1]

- (c) líon daoine sa teaghlaigh agus meánmhéid airgid sa tseachtain a chaitear ar bhia,

Freagra _____ [1]

- (d) meánlus aistir chun na scoile agus meán-am aistir chun na scoile.

Freagra _____ [1]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 5

6 Is iad seo thíos airdí cúig chailín déag (ina gceintiméadair) i Rang Damhsa:

Marcanna	Athmharc
151	173
169	169
157	165
168	171
166	154
168	176
170	177
169	

Táillí Gáis Fhuinneamh Primus

Is é 7.93p sa lá an táille sheasta

Is é 4.433p an t-aonad praghas an gháis a úsáidtear

Léadh méadar Mháire ar 1^ú Mártá.

Is é an léamh a bhí ann ná

0	1	9	5	7
---	---	---	---	---

Léadh an méadar arís ar 1^ú Meitheamh.

Is é an léamh a bhí ann ná

0	4	1	0	8
---	---	---	---	---

Ríomh an bille iomlán gáis a bheidh le híoc ag Máire ar na 92 lá ó 1^ú Mártá, má ghearrtar CBL (VAT) ar ráta 5% ar an iomlán.

Freagra £ _____ [5]

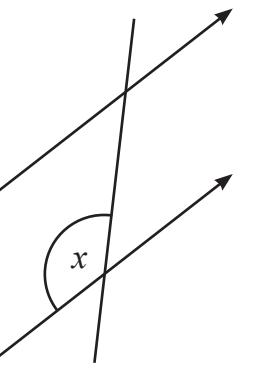
Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 7

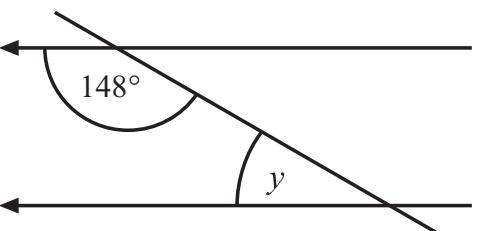

- 8 (a) Marcáil, ar an léaráid, an uillinn atá comhfhreagrach le huillinn x .

[1]

- (b) Scríobh méid uillinn y .

Níl an léaráid
tarraigthe go
beacht

Freagra _____° [1]

- (c) Ríomh suim na n-uillinneacha inmheánacha in ochtagán rialta.

Freagra _____° [2]

- (d) An féidir le polagán rialta uillinn inmheánach de 130° a bheith aige?
Mínigh do fhreagra.

[2]

Iomlán Cheist 8	

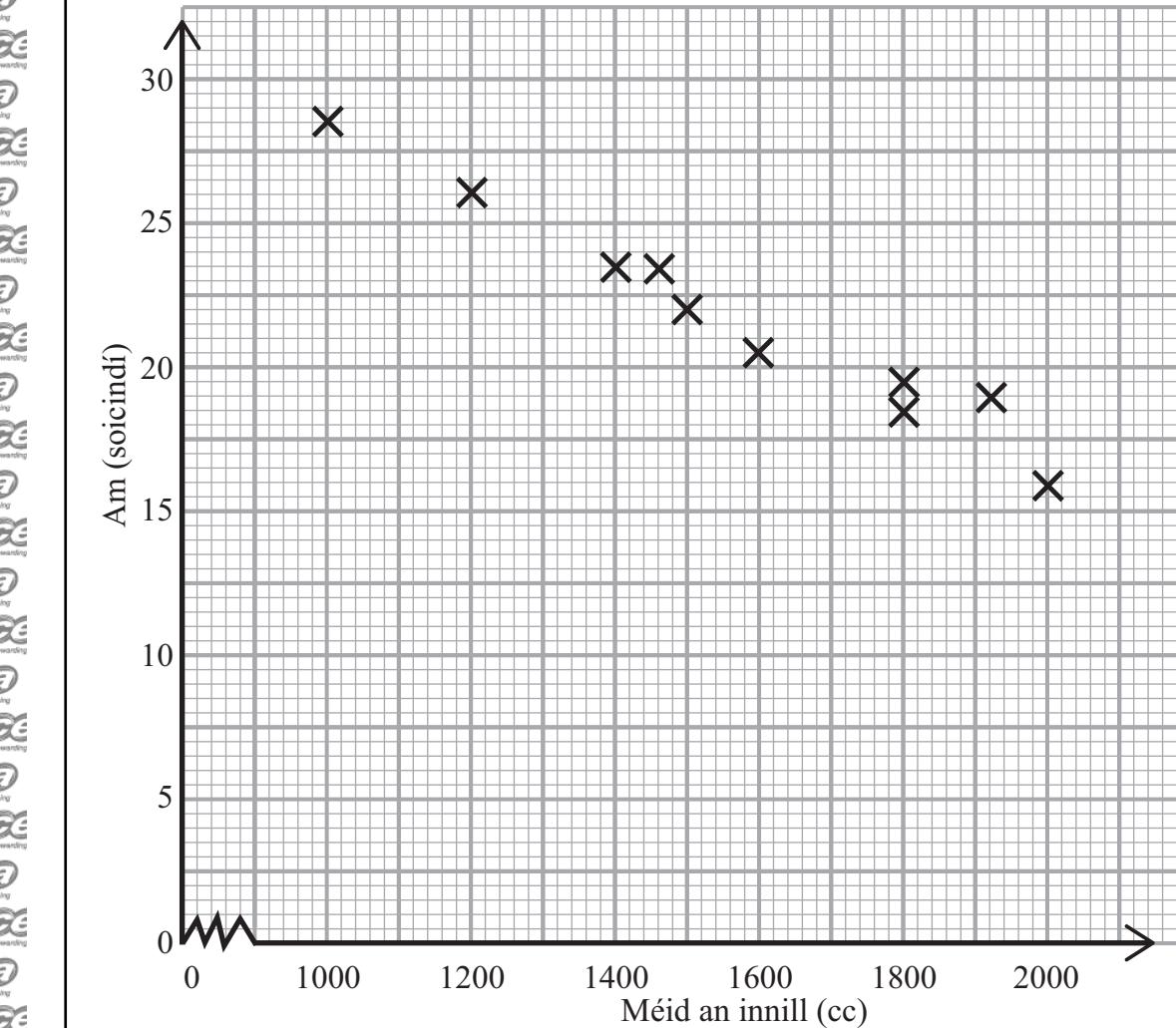

9 Tiontaigh $62\ 000\ \text{cm}^2$ ina m^2 .

Freagra _____ m^2 [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 9	

10 Tástáladh deich gcineál carranna lena fháil amach cá fhad a thóg sé ar gach carr 500 méadar a thaisteal. Tá na hamanna agus méideanna na n-inneall breactha thíos.

- (a) Tarraing líne an oiriúnaithe is fearr. [1]
- (b) Bain úsáid as do líne leis an fhad ama a thuar a thógfadh sé ar charr dar méid innill 1700cc le 500 méadar a thaisteal.

Freagra: _____ soicind [1]

[Tiontaigh an leathanach]

Iomlán Cheist 10

11 Réitigh $\frac{2x}{5} - 3 = 7$

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 11	

Freagra $x = \underline{\hspace{2cm}}$ [2]

12 Tá uimhir x á lorg ag Derek le go mbeidh $x^2 + \sqrt{x} = 90$

Tá a fhios aige go bhfuil an freagra idir 9 agus 10

Bain úsáid as triail agus feabhsú le huimhir Derek a aimsiú go dtí **2 ionad de dheachúlacha**.

Taispeáin do chuid oibre.

Iomlán Cheist 12	

Freagra Is é $\underline{\hspace{2cm}}$ uimhir Derek. [4]

13 Forbair $y(4 - 2y)$

Scrúdaitheoir Amháin
Marcanna Athmharc

Freagra _____ [2]

Iomlán Cheist 13

[Tiontaigh an leathanach]

8167.04 GMT31

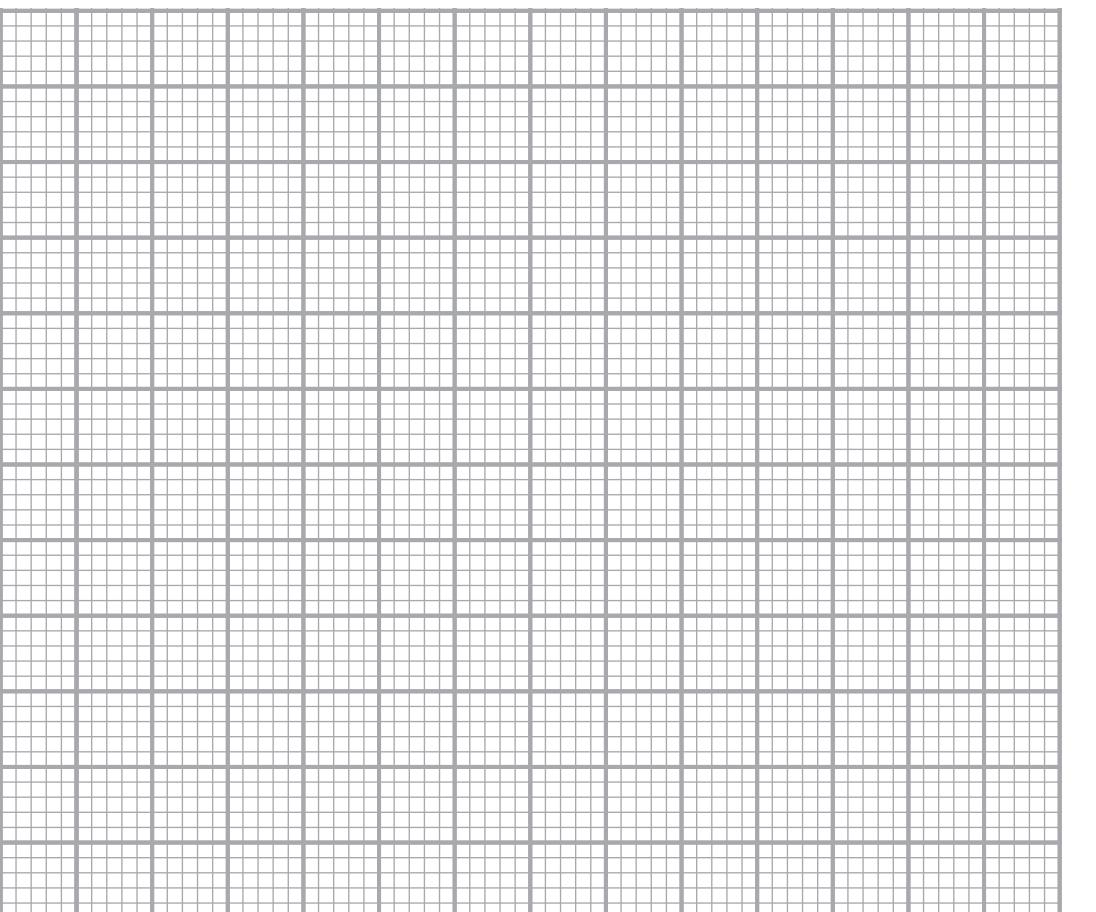
20GMT31011

- 14** Taifeadadh an lín earraí a bhí sna málaí spóirt ag 80 dalta. Cuireadh na figiúirí i ngrúpaí mar a thaispeántar sa tábla.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Lín (l)	Minicíocht
$2 < l \leq 4$	8
$4 < l \leq 6$	24
$6 < l \leq 8$	18
$8 < l \leq 10$	17
$10 < l \leq 12$	9
$12 < l \leq 14$	4

(a) Taispeán an fhaisnéis seo ar pholagán minicíochta.

[3]

(b) Cé acu eatramh ranga ina bhfuil an uimhir airmheáin?

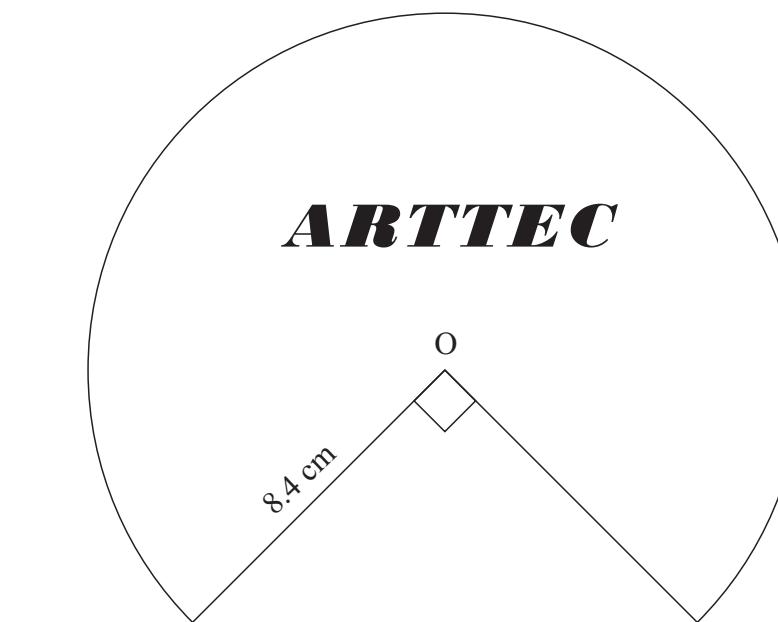
Iomlán Cheist 14

Freagra _____ [1]

- 15 Taispeántar lógó comhlachta anseo thíos. Is $\frac{3}{4}$ de chiorcal é, le lárphointe O.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Ríomh imlíne an lógó.

Freagra _____ cm [3]

Iomlán Cheist 15

[Tiontaigh an leathanach

8167.04 GMT31

20GMT3113

- 16** Taifeadadh an méid ama a chaith 100 fear spóirt ag imirt gailf i seachtain amháin. Cuireadh na hamanna i ngrúpaí mar a thaispeántar sa tábla.

Am a (uaireanta an chloig)	Minicíocht		
$0 < a \leq 4$	4		
$4 < a \leq 8$	19		
$8 < a \leq 12$	32		
$12 < a \leq 16$	18		
$16 < a \leq 20$	16		
$20 < a \leq 24$	11		

Ríomh meastachán don mheán-am.

Freagra _____ uair [4]

Iomlán Cheist 16

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa sa cheist seo.

- 17** Tugtar na toisí ag trí thriantán mar:

Triantán A: 5 cm 6 cm 8 cm

Triantán B: 5 cm 12 cm 13 cm

Triantán C: 5 cm 10 cm 12 cm

Níl ach ceann amháin de na triantáin seo ina thriantán dronuilleach. Cé acu ceann?

Mínigh do fhreagra go soiléir.

Triantán: _____ mar _____

Iomlán Cheist 17

[3]

- 18 (a) Ríomh an luach beacht de $4\frac{1}{6} - 2\frac{5}{8}$ gan áireamhán a úsáid.
Taispeán do chuid oibre.

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

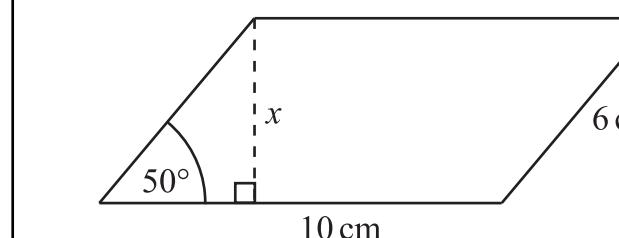
[3]

- (b) Cheannaigh Conor carr úr ar £23 000
 Bhí laghdú 15% ar luach an chairr gach bliain.
 Oibrigh amach luach an chairr ag deireadh 3 bliana, ag tabhaint do fhreagra go dtí an punt is cóngaráí.

Freagra £ _____ [4]

Iomlán Cheist 18

- 19 Tá sleasa dar fad 6 cm agus 10 cm ag comhthreomharán, le huillinn 50° idir na sleasa.
 Ríomh airde x an chomhthreomharáin.

Freagra x _____ cm [3]

Iomlán Cheist 19

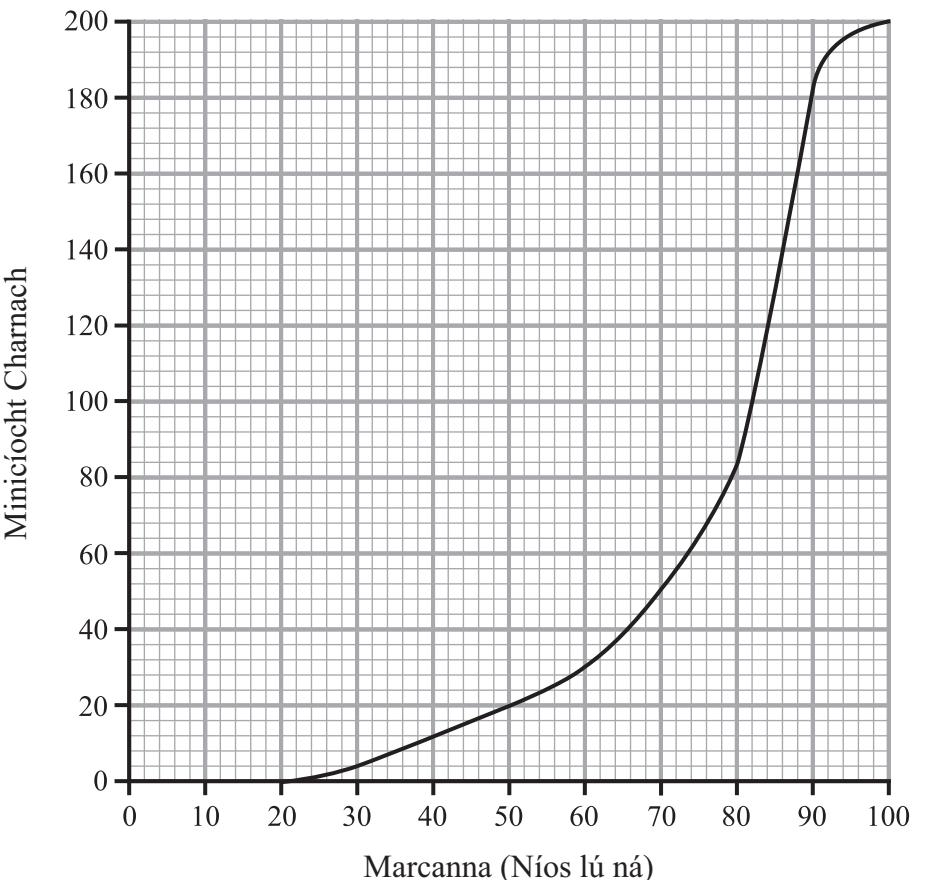
[Tiontaigh an leathanach]

8167.04 GMT31

20GMT3115

- 20** Taispeánann an graf thíos minicíocht charnach na marcanna a fuarthas i dtrial litriúcháin.

- (a) Bain úsáid as an ghraf leis an aimheán a thomhas.

Freagra _____ [1]

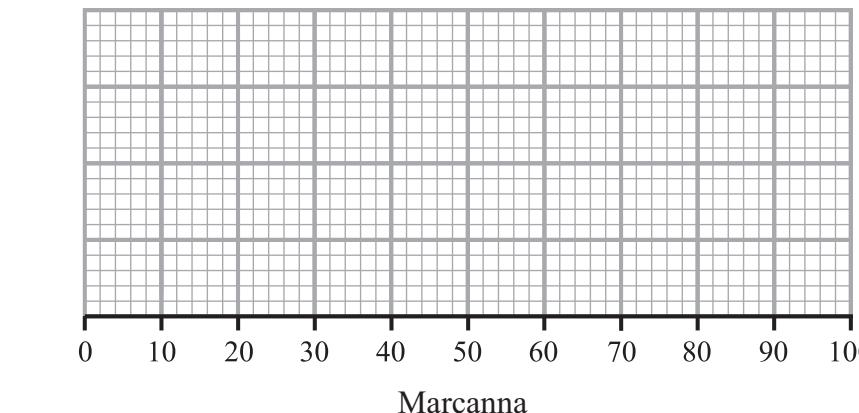
- (b) Is é 75 an pasmharc.

Déan meastachán ar líon na ndaoine ar éirigh leo sa triail litriúcháin.

Freagra _____ [2]

(c) Tarraing léaráid bhoscaí is stríoc ón ghraf ar an leathanach roimhe seo.

[3]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 20

21 (a) Réitigh na comhchothromóidí

$$5x - y = 9$$
$$-2x + y = 3$$

Taispeán do chuid oibre go soiléir.

Freagra $x = \underline{\hspace{2cm}}$ $y = \underline{\hspace{2cm}}$ [2]

(b) Réitigh

$$\frac{2}{3}(1 - x) - \frac{1}{4}(3x - 1) = 8$$

Freagra $x = \underline{\hspace{2cm}}$ [4]

[Tiontaigh an leathanach]

Iomlán Cheist 21

8167.04 GMT31

20GMT3117

22 Fachtóirigh

(a) $15xy - 5y^2$

Freagra _____ [2]

(b) $x^2 - 9x - 36$

Freagra _____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 22

23 Cad é an Fachtóir Coiteann is Airde (FCA)(HCF) de 210 agus 252?

Freagra _____ [2]

Iomlán Cheist 23

24 D'oscail Tony cuntas coigiltis le Banc an Iarthair.

I ndiaidh bliain amháin, dhíol an banc 6% ús in aghaidh na bliana isteach sa chuntas aige.

Ansin ba é £710.20 méid iomlán an airgid sa chuntas aige.
Oibrigh amach méid an airgid lenar oscail Tony an cuntas.

Iomlán Cheist 24

Freagra £ _____ [3]

8167.04 GMT31

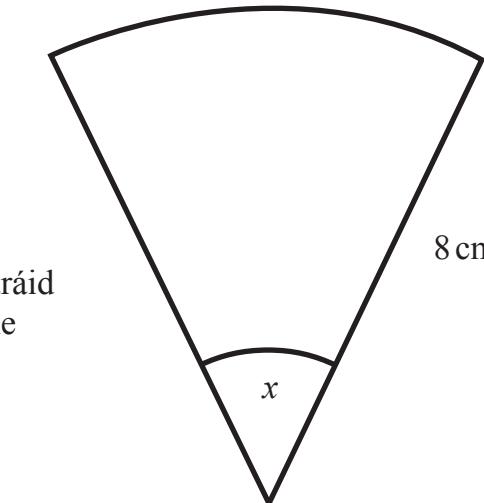

20GMT3118

- 25 Is é 20.11 cm^2 achar na teascóige.

Ríomh uillinn x .

Níl an léaráid
tarraingthe
go beacht

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Freagra _____ ° [4]

Iomlán Cheist 25

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa sa cheist seo.

- 26 Tá páirc peile 105 méadar ar fad agus 68 méadar ar leithead.

Déantar an fad a thomhas go dtí an 5 mhéadar is cóngaraí.

Déantar an leithead a thomhas go dtí an méadar is cóngaraí.

Oibrigh amach achar uasta na páirce.

Taispeáin do chuid oibre.

Iomlán Cheist 26

Freagra _____ m^2 [3]

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	

Marc Iomlán	
----------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh
sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

8167.04 GMT31

20GMT3120